

**Pesticide
Action
Network**
Netherlands

Persbericht
26 juli 2022

Aantal en gemiddelde gehalte bestrijdingsmiddelen in aardbeien uit supermarkten daalt niet

Positief effect van keurmerk 'on the way to PlanetProof' niet te herkennen

Uit een steekproef van bestrijdingsmiddelen in aardbeien van supermarkten 2022 is de tendens dat ten opzichte van 2021 het gemiddelde aantal aangetroffen stoffen per monster en het gemiddeld gehalte iets is gestegen. Bij Coop werden het hoogste aantal residuen en het hoogste gehalte in aardbeien uit open teelt aangetroffen. Het keurmerk 'on the way to PlanetProof' bij Aldi en Jumbo scoort niet beter dan andere gangbare aardbeien. Een positief effect van het keurmerk is niet te herkennen. Ondanks alle duurzaamheidsprogramma's bij supermarkten, werpt het beleid voor aardbeien volgens PAN-NL nog te weinig vruchten af.

On the way to PlanetProof in middenmoot

Aardbeien van Aldi en Jumbo met het keurmerk 'on the way to PlanetProof' vormen qua aantal en gehalten van bestrijdingsmiddelen de middenmoot (aantal residuen resp. 3 en 4; gehalte resp. 1,10 en 0,44 mg/kg). Een mogelijk positief effect van het keurmerk "on the way to PlanetProof" op aardbeien van Aldi en Jumbo is niet te herkennen in een lager aantal aangetroffen en gehalte residuen van bestrijdingsmiddelen.

Zelfs lichte stijging

Werden in 2021 in de aardbeienmonsters 13 verschillende stoffen gevonden, dit jaar zijn het er 19 (toename met 50%). In het onderzoek in 2021 zijn er gemiddeld per monster 3,5 verschillende residuen aangetroffen en in 2022 per monster 3,7. Het gemiddelde gehalte bestrijdingsmiddelen per monster bedroeg in 2021 0,67 mg/kg, en in 2022 is het gemiddelde gehalte 0,75 mg/kg. Ten opzichte van het onderzoek van 2021 is de tendens dat in de steekproef van 2022 het gemiddelde aantal en het gemiddelde gehalte aan bestrijdingsmiddelen licht is toegenomen.

Concentratie Coop-aardbeien tienmaal hoger dan Lidl

In deze steekproef zijn de aardbeien van Coop gemiddeld met het hoogste aantal residuen (7) en het hoogste gehalte (1,51 mg/kg) besmet. In aardbeien van Lidl en AH zijn het minst aantal residuen (gemiddeld 2,3 per monster en supermarkt) gevonden. Het gemiddeld gehalte in de 3 monsters van Lidl is het laagst, 0,17 mg/kg (factor 10 lager dan Coop), gevolgd door Albert Heijn met 0,357 mg/kg.

Overschrijding Europese norm voor verpakte baby- en peutervoeding

63% van de aangetroffen werkzame stoffen hebben negatieve effecten op de reproductie en ontwikkeling, zijn hormoon-verstorend, kankerverwekkend of mogelijk kankerverwekkend. Bij de onderzochte monsters zijn echter geen wettelijk vastgelegde maximale residu limiet (MRL) overschreden. Desondanks zijn uit voorzorg gangbare aardbeien voor zwangere vrouwen, baby's, peuters en kinderen niet aan te bevelen. Met uitzondering van één monster, overschrijden alle onderzochte aardbeien monsters de Europese norm voor verpakte baby- en peutervoeding.

Op de verpakking van de betreffende aardbeien in de supermarkten staat echter volgens PAN-NL ten onrechte niet vermeld dat deze aardbeien niet geschikt zijn voor consumptie door zwangere vrouwen, baby's, peuters en kinderen.

Contactpersoon voor de pers:

Margriet Mantingh, voorzitter PAN NL en auteur rapport. 06-12532813, margriet@pan-netherlands.org

Overige informatie over aardbeien-rapport

50% toename verschillende aantal bestrijdingsmiddelen

Evenals in 2021 heeft Pesticide Action Network Netherlands (PAN-NL) ook in juni 2022 van 15 bakjes aardbeien uit 15 Nederlandse supermarkten de gehalten bestrijdingsmiddelen gemeten. Werden in 2021 in de aardbeienmonsters 13 verschillende stoffen gevonden, dit jaar zijn het er 19. In vergelijking met het onderzoek van PAN-NL in 2021 is er een toename van het totaal aantal gevonden verschillende residuen van 46%. De chronische effecten van de dagelijkse cocktails aan bestrijdingsmiddelen waaraan de consumenten en het milieu zijn blootgesteld, zijn onbekend en zorgelijk volgens PAN-NL.

Twee 'Kandidaten voor Vervanging' aangetroffen

Twee aangetroffen fungiciden cyprodinil en fludioxonil heeft de EFSA als Kandidaat voor Vervanging (KvV) geïdentificeerd. Cyprodinil heeft negatieve effecten op ontwikkeling en reproductie. Fludioxonil heeft een anti-estrogene effect. Beide stoffen zijn persistent en zeer giftig voor water organismen en moeten volgens de wet door minder gevaarlijke alternatieven vervangen worden.

Er zijn te weinig data om een hormoon-verstorende werking van deze stoffen vast te stellen. Van deze twee stoffen is te weinig informatie beschikbaar om mogelijke neurotoxische effecten op de mens te beoordelen. Werkzame stoffen waarvan mogelijke negatieve gezondheidseffecten niet opgehelderd zijn, worden toegelaten. Desondanks heeft het Ctgb deze stoffen in vele producten voor gebruik in de land- en tuinbouw toegelaten. Dit alles laat volgens PAN-NL zien, dat de instanties voor toelating van bestrijdingsmiddelen de zaak niet onder controle hebben.

63% van de aangetroffen werkzame stoffen hebben negatieve effecten op de reproductie en ontwikkeling en/of zijn hormoon-verstorend, kankerverwekkend of mogelijk kankerverwekkend. In tegenstelling tot 2021 zijn er in 2022 geen verboden bestrijdingsmiddelen gevonden.

Geen biologische aardbeien in supermarkten

De vijf bemonsterde supermarkten Albert Heijn, Aldi, Jumbo, Lidl en Coop presenteren op hun website een duurzaamheidsbeleid. In dit rapport van PAN-NL ligt de focus op het beleidsonderdeel bestrijdingsmiddelen. Behalve het logo voor Bio producten, geeft het keurmerk 'Natuur & Boer' van Albert Heijn (relatief gezien) de meest concrete aanwijzingen over de toepassing van bestrijdingsmiddelen. In geen van de vijf supermarkten werden echter verse biologische aardbeien aangeboden. In een monster van Coop uit gesloten kasteelt werden geen residuen gevonden.

Alleen aardbeien kopen die zonder bestrijdingsmiddelen zijn geteeld

PAN-NL adviseert de consument en in het bijzonder kwetsbare groepen, zwangere vrouwen en gezinnen om voor baby's, peuters en kinderen met klem alleen aardbeien (en andere levensmiddelen) te kopen, die zonder chemische bestrijdingsmiddelen zijn geteeld.